度一切诸佛境界智严经

梁扶南三藏法师僧伽婆罗等译

南無本師釋迦牟尼佛

说 明

本简体注音版《度一切诸佛境界智严经》电子书，根据《乾隆大藏经》大乘宝积部，第 0052 部，梁扶南三藏法师僧伽婆罗等译《度一切诸佛境界智严经》原藏影印本校正注音。注音及句读仅供参考。

本电子书是免费结缘品。特此说明。

仁慧草堂

二〇二一年四月

扫码关注仁慧草堂微信公众号

● 起诵仪

诵经警文

1、未诵前，漱口，澡手。当净三业，若三业无亏，则百福俱集。三业者，身、口、意也。端身正坐，如对圣容，则身业净也。口无杂言，断诸嬉笑，则口业净也。意不散乱，屏息万缘，则意业净也。

2、未诵前，已诵后，俱要对圣像前合掌三礼。如无佛像，对经、对空礼拜亦可。

xiāngzàn

香赞

（一遍）

lú xiāngzhà ruò　fǎ jiè méngxūn　zhū fó hǎi huì xī yáowén　suí chù
炉香乍爇．法界蒙薰．诸佛海会悉遥闻．随处

jié xiángyún　chéng yì fāng yīn　zhū fó xiànquánshēn
结祥云．诚意方殷．诸佛现全身。

ná móxiāngyún gài pú sà mó hē sà
南無香云盖菩萨摩诃萨（合掌三称）

ná móběn shī shì jiā móu ní fó
南無本师释迦牟尼佛（合掌三称）

kāi jīng jì

开经偈

（一遍）

wúshàngshènshēnwēimiào fǎ　bǎiqiānwàn jié nánzāo yù
无上甚深微妙法　百千万劫难遭遇

wǒ jīn jiàn wén dé shòu chí　yuàn jiě rú lái zhēn shí yì
我今见闻得受持　愿解如来真实义

dù yī qiè zhū fó jìng jiè zhì yán jīng

度一切诸佛境界智严经

liáng fú nánsānzàng fǎ shī sēngqié pó luó děng yì

梁扶南三藏法师僧伽婆罗等译[1]

rú shì wǒwén

如是我闻：

yī shí fó zhùwángshè chéng qí shé jué shāndǐng fǎ jiè gōngdiàn

一时，佛住王舍城耆阇崛山顶法界宫殿

shàng yǔ dà bǐ qiū zhòng èr wàn wǔ qiānrén jiē shì ē luó hàn zhū

上，与大比丘众二万五千人，皆是阿罗汉，诸

lòu yǐ jìn wú fù fánnǎo xīn shàn jiě tuō huì shàn jiě tuō tiáo fú zhūgēn

漏已尽无复烦恼，心善解脱慧善解脱，调伏诸根

mó hē nà qié suǒzuò yǐ bàn kě zuò yǐ bàn shě yú zhòngdàn yǐ dé

摩诃那伽，所作已办可作已办，舍于重担已得

zì shì yì yǒu jié yǐ jìn xīn dé zì zài qí míngyuē ē rě jiāochén

自事义，有结已尽心得自在，其名曰阿若憍陈

rú děng jí bā dà shēngwén fù yǒu qī shí èr yì nà yóu tā pú sà mó

如等及八大声闻。复有七十二亿那由他菩萨摩

hē sà qí míngyuē wénshū shī lì pú sà xíng jí pú sà fó jí

诃萨，其名曰：文殊师利菩萨、行吉菩萨、佛吉

pú sà yàowáng pú sà cháng qǐ pú sà mó hē sà děng néngzhuàn

菩萨、药王菩萨、常起菩萨摩诃萨等，能转

bú tuì fǎ lún shànwèn wú bǐ bǎodǐng xiū duō luó děng zhù fǎ yún dì

不退法轮，善问无比宝顶修多罗等，住法云地，

zhì huì rú xū mí shān cháng xiū xíngkōng wú xiàng wú zuò wú shēng

智慧如须弥山，常修行空、无相、无作，无生

wú tǐ shēn fǎ guāngmíng gōng dé yuánmǎnwēi yí jù zú wú shù nà

无体深法光明，功德圆满威仪具足，无数那

yóu tā shì jiè rú lái suǒqiǎn yǒu dà shéntōngzhù wú xìngxiàng

由他世界如来所遣，有大神通住无性相。

ěr shí shì zūnzuò shì sī wéi shì zhū pú sà mó hē sà cóng

尔时，世尊作是思惟：“是诸菩萨摩诃萨从

[1] 丽本：梁扶南三藏僧伽婆罗等译；永乐北藏本及龙藏本：梁扶南三藏法师僧伽婆罗等译

héng hé shā děng shì jiè ér lái zhì cǐ wǒ dāng wèi qí shuō fǎ lìng dé
恒河沙等世界而来至此，我当为其说法，令得
dà lì dāng xiàn shén tōng xiàng fàng dà guāng míng yǐ zhū pú sà dāng
大力；当现神通相，放大光明，以诸菩萨当
wèn wǒ gù
问我故。”

ěr shí shì zūn fàng dà guāng míng pǔ zhào shí fāng wú liàng bù
尔时，世尊放大光明，普照十方无量不
kě sī yì sān qiān dà qiān wēi chén shì jiè ěr shí shí fāng yī yī fāng
可思议三千大千微尘世界。尔时，十方一一方
miàn shí fó shì jiè yǒu bù kě shuō qiān wàn yì nà yóu tā wēi chén děng
面十佛世界有不可说千万亿那由他微尘等
zhū pú sà gè cóng běn jiè chéng bù kě sī yì wú liàng shén tōng ér lái
诸菩萨，各从本界乘不可思议无量神通而来
jí cǐ fù yǐ bù kě sī yì gòng jù gòng yǎng rú lái suí yì suǒ zào
集此。复以不可思议供具供养如来，随意所造
lián huā zuò yú fó qián zuò zhān yǎng shì zūn mù bú zàn shě shì shí
莲华座于佛前坐，瞻仰世尊目不暂舍。是时，
yú fǎ jiè gōng diàn shàng qǐ dà bǎo lián huā shī zǐ zàng zuò zòng guǎng
于法界宫殿上起大宝莲华师子藏座，纵广
wú liàng yì yóu xún wú liàng guāng míng mó ní zhū suǒ chéng diàn dēng mó
无量亿由旬，无量光明摩尼珠所成。电灯摩
ní zhū wéi jiāo luò bù kě sī yì lì mó ní zhū wéi gān yǐ wú pì yù
尼珠为交络，不可思议力摩尼珠为竿，以无譬喻
mó ní zhū wéi juàn shǔ guò zhū pì yù mó ní zhū suǒ zhuāng yán yǐ zì
摩尼珠为眷属，过诸譬喻摩尼珠所庄严，以自
zài wáng mó ní zhū wéi gài yǐ zá mó ní bǎo cè tián xuán zhǒng zhǒng
在王摩尼珠为盖，以杂摩尼宝厕填，悬种种
sè fān bǐ dà mó ní zhū wéi rào chū shí zhǒng wú liàng yì nà yóu tā
色幡。彼大摩尼珠围绕，出十种无量亿那由他
guāng míng biàn zhào shí fāng shì jiè
光明，遍照十方世界。

ěr shí bù kě shuō bǎi qiān wàn yì nà yóu tā wēi chén děng shù
尔时，不可说百千万亿那由他微尘等数
tiān lóng yè chā qián tà pó ē xiū luó jiā lóu luó jǐn nà
天、龙、夜叉、乾闼婆、阿修罗、迦楼罗、紧那
luó mó hóu luó qié shì fàn sì tiān wáng cóng shí fāng shí fó
罗、摩睺罗伽，释、梵、四天王，从十方十佛

shì jiè lái jí yú cǐ fù yǒu zhū tiān chéng bǎo dǐng gōng diàn wú shù bù
世界来集于此。复有诸天 乘 宝顶宫 殿，无数不
kě sī yì tiān nǚ zuò bǎi qiān wàn yì nà yóu tā jì yuè yì lái jí cǐ
可思议天女作百千万亿那由他妓乐，亦来集此。
fù yǒu zhū tiān chéng bǎo huā gōng diàn lóng bǎo zhān tán shén zhū gōng diàn
复有诸天 乘 宝华宫 殿、龙宝 栴 檀神珠宫 殿、
zhēn zhū gōng diàn bǎo yī gōng diàn jīn guāng míng mó ní zhū gōng diàn
真珠宫 殿、宝衣宫 殿、金 光 明摩尼珠宫 殿、
yán fú tí jīn gōng diàn wú liàng guāng míng mó ní zhū gōng diàn zì zài
阎浮提金宫 殿、无量 光 明摩尼珠宫 殿、自在
wáng mó ní zhū gōng diàn rú yì mó ní zhū gōng diàn fù dì shì mó ní
王 摩尼珠宫 殿、如意摩尼珠宫 殿、覆帝释摩尼
zhū gōng diàn dà hǎi jù qīng jìng bǎo zhuāng yán pǔ guāng míng dà mó ní
珠宫 殿、大海聚清净宝 庄 严普 光 明大摩尼
zhū yì dǐng gōng diàn yǔ wú shù bù kě sī yì qiān wàn yì nà yóu tā tiān
珠意顶宫 殿，与无数不可思议千 万亿那由他天
nǚ zuò zhū jì yuè ér lái jí cǐ xián yǐ wú shù bù kě sī yì gòng jù
女，作诸妓乐而来集此。咸以无数不可思议供具
gòng yǎng yú fó gòng yǎng fó yǐ gè suí yì zuò zhān yǎng shì zūn
供养于佛。供养佛已，各随意坐，瞻仰世尊
mù bú zàn shě
目不暂舍。

shì shí sān qiān dà qiān shì jiè jiē zuò yán fú tí jīn sè yǐ
是时，三千大千世界皆作阎浮提金色，以
zhǒng zhǒng mó ní zhū wéi shù tiān huā shù bǎo yī shù lóng bǎo zhān
种 种摩尼珠为树，天华树、宝衣树、龙宝 栴
tán shù suǒ zhuāng yán rì yuè diàn dēng děng mó ní zhū wéi jiāo luò biàn
檀树所 庄 严，日月电 灯 等摩尼珠为交络，遍
fù shì jiè xuán zhǒng zhǒng fān wú shù qiān wàn yì nà yóu tā tiān nǚ chí
覆世界悬 种 种 幡，无数千 万亿那由他天女持
zhǒng zhǒng yīng luò zhǒng zhǒng bǎo huā
种 种 璎珞、 种 种 宝华。

ěr shí cóng dà bǎo lián huā shī zǐ zuò chū cǐ qié tuó
尔时，从大宝莲华师子座出此伽陀：

rǔ děng jīn ān zuò wǒ dāng shuō zhēn shí
汝 等 今 安 坐　我 当 说 真 实
rén wáng shī zǐ zuò rú lái gōng dé zào
人 王 师 子 座　如来 功 德 造

wǒ jīn rì yuàn mǎn gòngyǎngliǎng zú zūn
我今日愿满 供养两足尊
shì zūn jīn dāng zuò qī bǎo lián huā zuò
世尊今当坐 七宝莲华座
dāngfàng dà guāngmíng zhào wǒ jí yī qiè
当放大光明 照我及一切
shuō wú shàngmiào fǎ lì yì zhū tiān rén
说无上妙法 利益诸天人
zhòngshēngwén fǎ zhě dāng zuò shī zǐ zuò
众生闻法者 当坐师子座
rú shì dà guāng míng cóng rú lái shēn chū
如是大光明 从如来身出
zhào wú liàng shì jiè lìng yī qiè huān xǐ
照无量世界 令一切欢喜
dǎo shī tiān zhōng tiān jīn dāng shè shòu wǒ
导师天中天 今当摄受我
wǒ xī yú cǐ chù yǐ zhí bā yì fó
我昔于此处 已值八亿佛
wéi yuàn jīn shì zūn bì āi mǐn shè shòu
唯愿今世尊 必哀愍摄受

ěr shí shì zūn cóngguāngmíngzuò qǐ zuòbǎoliánhuāzàng shī zǐ
尔时，世尊从光明座起，坐宝莲华藏师子
zuò jié jiā fū zuò guānzhū pú sà zhòng jiē xī yǐ jí wèi fā qǐ
座，结加趺坐，观诸菩萨众皆悉已集，为发起
zhū pú sà gù dāngshuōkōng fǎ
诸菩萨故，当说空法。

ěr shí zhū pú sà zuò shì sī wéi cǐ wénshū shī lì tóng zǐ
尔时，诸菩萨作是思惟：“此文殊师利童子
pú sà dāngwèn rú lái bù shēng bú miè wǒ děngcóng jiǔ yuǎn lái bù
菩萨当问如来不生不灭，我等从久远来不
wén cǐ fǎ
闻此法。”

shì shí wénshū yǐ zhī rú lái yù shuō fǎ xiàng jí zhū pú sà xīn
是时，文殊已知如来欲说法相及诸菩萨心
suǒ sī wéi jí bó fó yán shì zūn wú shēng wú miè fǎ zhě qí
所思惟，即白佛言：“世尊！无生无灭法者，其
xiàngyún hé
相云何？”

wénshū shī lì shuō cǐ qí yè
文殊师利说此祇夜：

wú shēng wú miè yún hé kě zhī dà móu ní zūn
无生无灭 云何可知 大牟尼尊

dāngshuō pì yù cǐ zhū dà zhòng jiē yǐ lái jí
当说譬喻 此诸大众 皆已来集

yào wén cǐ yì yuàn fó jiě shuō jīn zhū pú sà
乐闻此义 愿佛解说 今诸菩萨

zhū fó suǒ qiǎn yì jiē yào wén wēimiào fǎ xiàng
诸佛所遣 亦皆乐闻 微妙法相

fó gàowénshū shī lì shàn zāi shàn zāi rǔ jīn suǒwènnéng
佛告文殊师利：“善哉，善哉！汝今所问能

dà lì yì yī qiè shì jiān lìng zhū pú sà dé zuò fó shì wénshū shī lì
大利益一切世间，令诸菩萨得作佛事。文殊师利，

rǔ dāng dì tīng wù qǐ jīng yí wénshū shī lì bù shēng bú miè jí
汝当谛听，勿起惊疑。文殊师利，不生不灭即

shì rú lái wénshū shī lì pì rú dà dì liú[2] lí suǒchéng dì shì
是如来。文殊师利，譬如大地琉[2]璃所成，帝释

pí shéyángōngdiàngòng jù děngyǐngxiàn qí zhōng yán fú tí rén jiàn liú
毘阇延宮殿供具等影现其中。阎浮提人见琉

lí dì zhūgōngdiànyǐng hé zhǎnggòngyǎngshāoxiāngsànhuā yuàn wǒ
璃地诸宮殿影，合掌供养烧香散华：‘愿我

dé shēng rú shì gōngdiàn wǒ dāngyóu xì rú dì shì děng bǐ zhū
得生如是宮殿，我当游戏如帝释等。’彼诸

zhòngshēng bù zhī cǐ dì shì gōngdiànyǐng nǎi bù shī chí jiè xiū zhūgōng
众生不知此地是宮殿影，乃布施持戒修诸功

dé wèi dé rú cǐ gōngdiànguǒbào wénshū shī lì rú cǐ gōngdiàn
德，为得如此宮殿果报。文殊师利，如此宮殿

shí wú shēngmiè yǐ dì jìng gù yǐngxiàn qí zhōng bǐ gōngdiànyǐng
实无生灭，以地净故影现其中；彼宮殿影，

yì yǒu yì wú bù shēng bú miè
亦有亦无，不生不灭。

wénshū shī lì zhòngshēngjiàn fó yì fù rú shì yǐ qí xīn
“文殊师利，众生见佛亦复如是。以其心

jìng gù jiàn fó shēn fó shēn wú wéi bù shēng bù qǐ bú jìn bú miè
净故见佛身，佛身无为，不生不起不尽不灭，

[2] 丽本：琉；永乐北藏本及龙藏本：瑠

fēi sè fēi fēi sè bù kě jiàn fēi bù kě jiàn fēi shì jiān fēi fēi shì jiān
非色非非色，不可见非不可见，非世间非非世间，

fēi xīn fēi fēi xīn yǐ zhòngshēng xīn jìng jiàn rú lái shēn sànhuāshāo
非心非非心，以众生心净见如来身，散华烧

xiāngzhǒngzhǒnggòngyǎng yuàn wǒ dāng dé rú shì sè shēn bù shī
香种种供养：‘愿我当得如是色身。’布施

chí jiè zuò zhū gōng dé wèi dé rú lái wēimiàoshēn gù rú shì wén
持戒作诸功德，为得如来微妙身故。如是，文

shū shī lì rú lái shén lì chūxiàn shì jiān lìng zhūzhòngshēng dé dà lì
殊师利，如来神力出现世间，令诸众生得大利

yì rú yǐng rú xiàng suí zhòngshēngjiàn
益，如影如像随众生见。”

ěr shí shì zūnshuō cǐ qí yè
尔时，世尊说此祇夜：

rú lái cháng zhù bù shēng bú miè fēi xīn fēi sè
如来常住　不生不灭　非心非色

fēi yǒu fēi wú rú liú lí dì jiàn gōng diàn yǐng
非有非无　如琉璃地　见宫殿影

cǐ yǐng fēi yǒu yì fù fēi wú zhòngshēng xīn jìng
此影非有　亦复非无　众生心净

jiàn rú lái shēn fēi yǒu fēi wú yì fù rú shì
见如来身　非有非无　亦复如是

wén shū shī lì rú rì chū chūxiānzhàogāoshān cì jí zhōng
“文殊师利，如日初出先照高山，次及中

shān hòuzhào xià dì rú lái yì ěr wú xīn yì shí wú xiàng lí
山，后照下地。如来亦尔，无心意识，无相离

xiàng duàn yī qiè xiàng bù zhuó bǐ bù zhuó cǐ bú zhù cǐ àn
相，断一切相，不著彼不著此，不住此岸，

bú zhù bǐ àn bú zhùzhōng liú bù kě sī yì fēi sī wéisuǒ jí
不住彼岸，不住中流，不可思议，非思惟所及，

bù gāo bú xià wú xì fù wú jiě tuō fēi zhì[3] fēi wú zhì fēi fánnǎo
不高不下，无系缚无解脱，非智[3]非无智，非烦恼

fēi bù fánnǎo bù zhēn shí bù xū wàng fēi zhì fēi fēi zhì bù kě
非不烦恼，不真实不虚妄，非智非非智，不可

sī yì fēi bù kě sī yì fēi xíng fēi bù xíng fēi niàn fēi bú niàn fēi
思议非不可思议，非行非不行，非念非不念，非

[3] 丽本：有智；永乐北藏本及龙藏本：智

xīn fēi bù xīn fēi yì fēi bú yì fēi míng fēi bù míng fēi sè fēi wú
心非不心，非意非不意，非名非不名，非色非无

sè wú qǔ wú bù qǔ fēi shuō fēi bù shuō fēi kě shuō fēi bù kě
色，无取无不取，非说非不说，非可说非不可

shuō fēi kě jiàn fēi bù kě jiàn fēi dǎo shī fēi fēi dǎo shī fēi dé guǒ
说，非可见非不可见，非导师非非导师，非得果

fēi bù dé guǒ rú shì wén shū shī lì rú lái huì rì guāngmíngzhào
非不得果。如是，文殊师利，如来慧日光明照

yú sān jiè xiānzhào pú sà rú zhàogāoshān cì zhàoyàoyuán jué shēng
于三界，先照菩萨如照高山，次照乐缘觉声

wén rén hòuzhàoyàoshàngēn rén nǎi zhì xié dìngzhòngshēng wèizēng
闻人，后照乐善根人乃至邪定众生，为增

zhǎngshàn fǎ wèi qǐ wèi lái yīn yuán
长善法，为起未来因缘。

wén shū shī lì rú lái píngděng wú shàng zhōng xià
“文殊师利，如来平等无上、中、下，

chángxíng shě xīn wén shū shī lì rú lái bú zuò shì sī wéi rú shì
常行舍心。文殊师利，如来不作是思惟：‘如是

zhòngshēng wǒ wèishuōshèng fǎ rú shì zhòngshēngshuō bú shèng fǎ
众生我为说胜法，如是众生说不胜法。’

yì bù sī wéi cǐ zhòngshēng dà yì cǐ zhòngshēngzhōng yì cǐ
亦不思惟：‘此众生大意，此众生中意，此

zhòngshēngxiǎo yì cǐ yàoshàn fǎ cǐ yào è fǎ cǐ rénzhèngdìng
众生小意；此乐善法，此乐恶法；此人正定，

cǐ rén xié dìng rú lái zhì guāngmíng wú rú shì fēn bié yǐ duàn yī
此人邪定。’如来智光明无如是分别，已断一

qiè fēn bié xiǎng gù yǐ zhòngshēngyǒuzhǒngzhǒngshàngēn gù rú lái
切分别想故。以众生有种种善根故，如来

zhì huì gù yǒuzhǒngzhǒng
智慧故有种种。

wén shū shī lì rú dà hǎi zhōngyǒu mó ní zhū míngmǎn yī
“文殊师利，如大海中有摩尼珠，名满一

qiè zhòngshēngsuǒyuàn ān zhì chuángshàng suí zhòngshēngsuǒ xū
切众生所愿，安置幢上，随众生所须，

bǐ mó ní zhū wú xīn yì shí rú lái wú xīn yì shí yì fù rú shì
彼摩尼珠无心意识。如来无心意识，亦复如是。

bù kě cè liàng bù kě dào bù kě dé bù kě shuō chúguòhuàn
不可测量、不可到、不可得、不可说、除过患、

chú wú míng bù shí bù xū fēi cháng fēi bù cháng fēi guāngmíng fēi
除无明、不实不虚、非常非不常、非光明非
bù guāngmíng fēi shì jiān fēi fēi shì jiān wú jué wú guān bù shēng
不光明、非世间非非世间、无觉无观、不生
bú miè bù kě sī yì wú xīn wú tǐ bú dòng bù xíng wú liàng wú
不灭、不可思议、无心无体、不动不行、无量无
biān bù kě shuō wú yán yǔ wú xǐ wú bù xǐ wú shù lí shù
边、不可说、无言语、无喜无不喜、无数离数、
wú qù wú lái wú xíngchù duànzhū qù bù kě jiàn bù kě zhí
无去无来、无行处、断诸趣、不可见、不可执、
wú jiào jì fēi kōng fēi bù kōng fēi hé hé fēi bù hé hé bù kě
无校[4]计、非空非不空、非和合非不和合、不可
sī yì bù kě jué zhī fēi huì fēi jìng fēi míng fēi sè fēi yè fēi
思议、不可觉知、非秽非净、非名非色、非业非
guǒ fēi guò qù fēi wèi lái fēi xiàn zài wú suǒyǒu wú shēng wú xiàng
果、非过去非未来非现在、无所有、无声无相
lí yī qiè xiàng fēi nèi fēi wài yì fēi zhōngjiān rú shì wénshū shī
离一切相、非内非外亦非中间。如是，文殊师
lì rú lái qīngjìng zhù dà cí bēi chuáng suí zhòngshēngsuǒyào xiàn
利，如来清净住大慈悲幢，随众生所乐，现
zhǒngzhǒngshēn shuōzhǒngzhǒng fǎ
种种身，说种种法。

wénshū shī lì rú yīn shēngshēngxiǎng fēi nèi fēi wài yì fēi
“文殊师利，如因声生响，非内非外亦非
zhōngjiān bù shēng bú miè bú duàn bù cháng wénshū shī lì rú
中间，不生不灭，不断不常。文殊师利，如
lái yì ěr fēi nèi fēi wài yì fēi zhōngjiān bù shēng bú miè wú míng
来亦尔，非内非外亦非中间，不生不灭，无名
wú xiàng suí zhūzhòngshēngzhǒngzhǒng shì xiàn
无相，随诸众生种种示现。

wénshū shī lì rú zhū cǎo mù yī dì zēngzhǎng bǐ dì píng
“文殊师利，如诸草木依地增长，彼地平
děng lí zhū fēn bié rú shì yī qiè zhòngshēngshàngēn yī rú lái zēng
等离诸分别。如是一切众生善根依如来增
zhǎng shēngwénshèng yuán jué shèng pú sà shèng nǎi zhì luǒ xíng
长，声闻乘、缘觉乘、菩萨乘，乃至裸形

[4] 丽本：挍；永乐北藏本及龙藏本：校

ní qián zǐ děng yī qiè wàidàoshàngēn yì yī rú lái zēngzhǎng rú
尼揵[5]子等一切外道善根，亦依如来增长；如
lái píngděng wú yǒu fēn bié yì fù rú shì
来平等无有分别，亦复如是。

wén shū shī lì rú xū kōngpíngděng wú xià zhōng shàng
“文殊师利，如虚空平等，无下、中、上，
rú lái píngděng yì fù rú shì zhòngshēng zì jiànyǒu xià zhōng shàng
如来平等亦复如是，众生自见有下、中、上。
wén shū shī lì rú lái bú zuò shì niàn cǐ zhòngshēng xià yì dāngxiàn
文殊师利，如来不作是念：‘此众生下意当现
xià shēn cǐ zhōng shàng yì xiànzhōng shàngshēn cǐ zhòngshēng
下身，此中、上意现中、上身；此众生
xià yì dāngshuō xià shèng cǐ zhòngshēngzhōng yì shuōyuán jué shēng
下意当说下乘，此众生中意说缘觉、声
wénshèng cǐ zhòngshēngshàng yì wèishuō dà shèng wén shū shī lì
闻乘，此众生上意为说大乘。’文殊师利，
rú lái wú rú shì yì cǐ zhòngshēngyào shī wǒ dāngshuō shī jiè
如来无如是意：‘此众生乐施，我当说施，戒、
rěn jīng jìn dìng huì yì rú shì hé yǐ gù rú lái fǎ shēn
忍、精进、定、慧亦如是。’何以故？如来法身
píngděng lí xīn yì shí wú fēn bié gù
平等，离心意识无分别故。

wén shū shī lì yī qiè zhū fǎ xī jiē píngděng píngděng gù
“文殊师利，一切诸法悉皆平等，平等故
wú zhù wú zhù gù wú dòng wú dòng gù wú yī wú yī gù wú chù
无住，无住故无动，无动故无依，无依故无处，
wú chù gù bù shēng bù shēng gù bú miè ruò néng rú shì jiànzhě xīn
无处故不生，不生故不灭。若能如是见者，心
bù diāndǎo bù diāndǎo gù rú shí rú shí gù wú suǒxíng wú suǒxíng
不颠倒，不颠倒故如实，如实故无所行，无所行
gù wú lái wú lái gù wú qù wú qù gù rú rú rú rú gù suí fǎ
故无来，无来故无去，无去故如如，如如故随法
xìng suí fǎ xìng gù bú dòng ruò suí fǎ xìng bú dòng zé dé fǎ xìng
性，随法性故不动，若随法性不动则得法性，
ruò dé fǎ xìng zé wú xī[6] wàng hé yǐ gù yǐ dé dào gù ruò dé
若得法性则无希[6]望。何以故？已得道故。若得

[5] 丽本：乾；永乐北藏本及龙藏本：揵
[6] 丽本：悕；永乐北藏本及龙藏本：希

dào zé bú zhù yī qiè zhū fǎ bú zhù yī qiè zhū fǎ gù bù shēng bú
道则不住一切诸法，不住一切诸法故，不生不

miè wú míng wú xiàng wén shū shī lì ruò zhòng shēng zhuó yī qiè fǎ
灭，无名无相。文殊师利，若众生著一切法，

zé qǐ fán nǎo qǐ fán nǎo gù bù dé pú tí
则起烦恼；起烦恼故，不得菩提。”

wén shū shī lì bó fó yán shì zūn yún hé dé pú tí
文殊师利白佛言：“世尊！云何得菩提？”

fó gào wén shū shī lì wú gēn wú chù shì rú lái dé pú tí
佛告文殊师利：“无根无处，是如来得菩提。”

wén shū shī lì bó fó yán yún hé wéi gēn yún hé wéi chù
文殊师利白佛言：“云何为根？云何为处？”

fó gào wén shū shī lì shēn jiàn wéi gēn bù zhēn shí sī wéi wéi
佛告文殊师利：“身见为根，不真实思惟为

chù wén shū shī lì rú lái zhì huì yǔ pú tí děng yǔ yī qiè zhū fǎ
处。文殊师利，如来智慧与菩提等，与一切诸法

děng shì gù wú gēn wú chù shì dé pú tí wén shū shī lì pú tí
等，是故无根无处，是得菩提。文殊师利，菩提

zhě jì jìng yún hé jì jìng nèi jì jìng wài jì jìng hé yǐ gù
者，寂静。云何寂静？内寂静、外寂静，何以故？

yǎn jí shì kōng fēi wǒ fēi wǒ suǒ ěr bí shé shēn yì kōng
眼即是空，非我非我所，耳、鼻、舌、身、意空，

fēi wǒ fēi wǒ suǒ yǐ zhī yǎn kōng yú sè bù xíng shì wèi jì jìng rú
非我非我所，以知眼空于色不行，是谓寂静。如

shì yǐ zhī ěr kōng yú shēng bù xíng shì wèi jì jìng zhī bí nǎi zhì
是以知耳空，于声不行，是谓寂静。知鼻乃至

yì kōng yì rú shì wén shū shī lì pú tí zhě bú dòng bù xíng
意空亦如是。文殊师利，菩提者，不动不行。

bú dòng zhě bù qǔ yī qiè zhū fǎ bù xíng zhě bù shě yī qiè zhū fǎ
不动者，不取一切诸法；不行者，不舍一切诸法。

wén shū shī lì rú lái bú dòng zé rú rú shí rú rú shí
“文殊师利，如来不动，则如如实。如如实

zhě bú jiàn cǐ àn bú jiàn bǐ àn bú jiàn cǐ bǐ gù zé jiàn yī
者，不见此岸，不见彼岸。不见此彼故，则见一

qiè fǎ yǐ jiàn yī qiè fǎ gù chēng wéi rú lái
切法。以见一切法故，称为如来。

wén shū shī lì pú tí zhě wú xiàng wú yuán yún hé wú
“文殊师利，菩提者，无相无缘。云何无

xiàng yún hé wú yuán bù dé yǎn shí shì wú xiàng bú jiàn sè shì wú
相？云何无缘？不得眼识是无相，不见色是无
yuán bù dé ěr shí shì wú xiàng bù wénshēng shì wú yuán nǎi zhì
缘；不得耳识是无相，不闻声是无缘；乃至
yì fǎ yì rú shì
意、法亦如是。

wén shū shī lì pú tí zhě fēi guò qù wèi lái xiàn zài
“文殊师利，菩提者，非过去、未来、现在，
sān shì děng duànsān shì liú zhuǎn[7] wén shū shī lì yún hé duàn liú
三世等，断三世流转[7]。文殊师利，云何断流
zhuǎn yǐ yú guò qù xīn bù qǐ wèi lái shí bù xíng xiàn zài yì bú
转？以于过去心不起，未来识不行，现在意不
dòng bú zhù bù sī wéi bù jué bù fēn bié gù
动，不住、不思惟、不觉、不分别故。

wén shū shī lì pú tí zhě wú xíngxiàng wú wéi yún hé wú
“文殊师利，菩提者，无形相无为。云何无
xíngxiàng bù kě yǐ liù shí shí gù yún hé wú wéi wú shēng zhù
形相？不可以六识识故。云何无为？无生、住、
miè gù shì wèi duànsān shì liú zhuǎn
灭故，是谓断三世流转。

wén shū shī lì pú tí zhě shì bú pò jù yún hé bú pò
“文殊师利，菩提者，是不破句。云何不破？
yún hé jù wú xiàng shì bú pò rú shí shì jù wú zhù chù shì bú pò
云何句？无相是不破，如实是句；无住处是不破，
fǎ jiè shì jù bú dòng shì bú pò kōngxìng shì jù bù dé shì bú
法界是句；不动是不破，空性是句；不得是不
pò wú xiàng shì jù bù jué shì bú pò bú zuò shì jù bù xī[8]
破，无相是句；不觉是不破，不作是句；不希[8]
wàng shì bú pò wú zì xìng shì jù zhòngshēng wú zì xìng shì bú pò
望是不破，无自性是句；众生无自性是不破，
xū kōng shì jù bù kě dé shì bú pò bù shēng shì jù bú miè shì
虚空是句；不可得是不破，不生是句；不灭是
bú pò wú wéi shì jù bù xíng shì bú pò pú tí shì jù jì jìng
不破，无为是句；不行是不破，菩提是句；寂静
shì bú pò niè pán shì jù bú gēngshēng shì bú pò bù shēng shì jù
是不破，涅槃是句；不更生是不破，不生是句。

[7] 按他译本，此句意为“三世平等故，断三世流转故”。
[8] 丽本：悕；永乐北藏本及龙藏本：希

wén shū shī lì pú tí zhě bù kě yǐ shēn jué bù kě yǐ
“文殊师利，菩提者，不可以身觉，不可以
xīn jué hé yǐ gù shēn shì wú zhī rú cǎo mù gù xīn zhě xū kuáng
心觉。何以故？身是无知，如草木故；心者虚诳，
bù zhēn shí gù wén shū shī lì ruò wèi pú tí shēn xīn suǒ jué shì
不真实故。文殊师利，若谓菩提身心所觉，是
yī jiǎ míng fēi zhēn shí yì hé yǐ gù pú tí bù shēn bù xīn bù
依假名非真实义。何以故？菩提不身不心，不
xū bù shí gù wén shū shī lì pú tí zhě fēi yǔ yán kě shuō hé
虚不实故。文殊师利，菩提者，非语言可说。何
yǐ gù rú xū kōng wú chù suǒ bù shēng bú miè wú míng zì gù
以故？如虚空无处所，不生不灭、无名字故。
wén shū shī lì yī qiè fǎ zhēn shí bù kě shuō hé yǐ gù yī qiè
文殊师利，一切法真实不可说。何以故？一切
fǎ fēi zhēn shí wú yǔ yán bù shēng bú miè gù
法非真实、无语言，不生不灭故。

wén shū shī lì pú tí zhě bù kě qǔ wú chù yún hé
“文殊师利，菩提者，不可取、无处。云何
bù kě qǔ wú chù yǎn shí bù kě qǔ bù dé sè wéi wú chù ěr
不可取、无处？眼识不可取，不得色为无处；耳
shí bù kě qǔ bù dé shēng wéi wú chù bí nǎi zhì yì fǎ yì rú shì
识不可取，不得声为无处；鼻乃至意、法亦如是。
pú tí zhě bù kě jué yǐ yǎn bù qǔ gù bù dé sè bù dé sè gù
菩提者，不可觉，以眼不取故不得色，不得色故
shí wú zhù chù ěr bù qǔ gù bù dé shēng bù dé shēng gù shí wú zhù
识无住处；耳不取故不得声，不得声故识无住
chù nǎi zhì yì fǎ yì rú shì
处；乃至意、法亦如是。

wén shū shī lì pú tí zhě shì shuō kōng yǐ kōng yī qiè
“文殊师利，菩提者，是说空，以空一切
zhū fǎ gù kōng shì rú lái suǒ zhī kōng shì rú lái suǒ jiào wén shū
诸法故。空是如来所知，空是如来所觉。文殊
shī lì bù cóng kōng yǒu kōng wéi rú lái suǒ jué hé yǐ gù yǐ wú
师利，不从空有空为如来所觉。何以故？以无
xiàng gù
相故。

fù cì wén shū shī lì pú tí yīn zhì yì shì kōng xìng hé
“复次，文殊师利，菩提因智亦是空性。何

yǐ gù yǐ wú xiàng gù wén shū shī lì kōng jí pú tí xī wú suǒ
以故？以无相故。文殊师利，空及菩提悉无所
yǒu wú èr wú shù wú míng wú xiàng lí xīn yì shí bù shēng bú
有，无二无数，无名无相，离心意识，不生不
miè wú xíng wú chù fēi shēng fēi shuō wén shū shī lì dàn yǐ míng
灭，无行无处，非声非说。文殊师利，但以名
zì shuō shí bù kě shuō
字说，实不可说。

wén shū shī lì rú lái xī zhī yī qiè zhū fǎ cóng xī yǐ lái
“文殊师利，如来悉知一切诸法从昔[9]以来，
bù shēng bù qǐ bú jìn bú miè wú míng wú xiàng lí xīn yì shí
不生不起，不尽不灭，无名无相，离心意识。
rú shì zhī gù rú shì jiě tuō yì bú xì fù yì bù jiě tuō
如是知故，如是解脱，亦不系缚，亦不解脱。

wén shū shī lì pú tí zhě yǔ xū kōng děng xū kōng zhě
“文殊师利，菩提者，与虚空等。虚空者，
bù píng děng fēi bù píng děng pú tí zhě yì bù píng děng fēi bù píng
不平等非不平等；菩提者，亦不平等非不平
děng rú shì fǎ xiàng rú lái suǒ jué wén shū shī lì rú ē nóu
等。如是法相，如来所觉。文殊师利，如阿耨
wēi chén bù děng fēi bù děng yī qiè zhū fǎ yì rú shì yǐ zhēn shí
微尘，不等非不等；一切诸法亦如是，以真实
zhì néng rú shì zhī wén shū shī lì yún hé zhēn shí zhì zhī zhū fǎ
智能如是知。文殊师利，云何真实智知诸法？
wèi shēng zhě shēng shēng yǐ jí miè bǐ yī qiè zhū fǎ wú shēng wú
未生者生，生已即灭；彼一切诸法无生，无
suǒ shè gù
所摄故。

wén shū shī lì pú tí zhě rú shí jù rú shí jù zhě rú
“文殊师利，菩提者如实句，如实句者，如
pú tí xiàng bù lí rú shí sè shòu xiǎng xíng shí bù lí rú
菩提相不离如实，色、受、想、行、识不离如
shí rú pú tí xiàng dì jiè bù lí rú shí shuǐ huǒ fēng jiè bù lí
实；如菩提相地界不离如实，水、火、风界不离
rú shí rú pú tí xiàng yǎn jiè sè jiè yǎn shí jiè bù lí rú shí
如实；如菩提相眼界、色界、眼识界不离如实，

[9] 丽本：本；永乐北藏本及龙藏本：昔

nǎi zhì yì jiè fǎ jiè yì shí jiè yì bù lí rú shí cǐ wèi rú shí
乃至意界、法界、意识界亦不离如实，此谓如实
jù
句。

wén shū shī lì pú tí zhě yǐ xíng rù wú xíng wén shū shī
“文殊师利，菩提者，以行入无行。文殊师
lì yún hé xíng yún hé wú xíng xíng zhě yuán yī qiè shàn fǎ wú xíng
利，云何行？云何无行？行者缘一切善法，无行
zhě bù dé yī qiè shàn fǎ xíng zhě xīn bú zhù wú xíng zhě wú xiàng jiě
者不得一切善法；行者心不住，无行者无相解
tuō xíng zhě kě chēng liàng wú xíng zhě bù kě liàng yún hé bù kě liàng
脱；行者可称量，无行者不可量。云何不可量？
wú kě shí gù wén shū shī lì pú tí zhě wú lòu wú qǔ wú lòu
无可识故。文殊师利，菩提者，无漏无取，无漏
zhě miè sì liú gù yún hé wéi sì yù liú yǒu liú jiàn liú wú
者灭四流故。云何为四？欲流、有流、见流、无
míng liú bù zhuó cǐ sì liú shì wèi miè sì liú wú qǔ zhě miè sì zhǒng
明流，不著此四流，是谓灭四流。无取者灭四种
qǔ yún hé sì qǔ yù qǔ jiàn qǔ jiè qǔ wǒ yǔ qǔ cǐ
取。云何四取？欲取、见取、戒取、我语取，此
wèi sì qǔ cǐ yī qiè qǔ wú míng suǒ àn kě ài suǒ qī yǐ zhǎn
谓四取。此一切取，无明所暗，渴爱所欺，以展
zhuǎn xiāng shēng gù
转相生故。

wén shū shī lì yǐ rú shí zhì duàn wǒ yǔ qǔ gēn qǔ gēn
“文殊师利，以如实智断我语取根，取根
duàn gù shēn dé qīng jìng shēn qīng jìng zhě shì wú shēng miè wén shū shī
断故身得清净，身清净者是无生灭。文殊师
lì wú shēng miè zhě bù qǐ xīn yì shí bù sī wéi fēn bié ruò yǒu
利，无生灭者，不起心意识，不思惟分别，若有
fēn bié zé chéng wú míng bù qǐ cǐ wú míng zé wú shí èr yīn yuán wú
分别则成无明。不起此无明则无十二因缘，无
shí èr yīn yuán jí shì bù shēng bù shēng jí shì dào dào shì liǎo yì
十二因缘即是不生，不生即是道，道是了义，
liǎo yì shì dì yī yì dì yī yì shì wú wǒ yì wú wǒ yì shì bù kě
了义是第一义，第一义是无我义，无我义是不可
shuō yì bù kě shuō yì shì shí èr yīn yuán yì shí èr yīn yuán yì shì
说义，不可说义是十二因缘义，十二因缘义是

fǎ yì fǎ yì shì rú lái yì shì gù wǒ shuō ruò jiàn shí èr yīn yuán
法义，法义是如来义。是故我说，若见十二因缘

jí shì jiàn fǎ jiàn fǎ jí shì jiàn fó rú shì jiàn wú suǒ jiàn
即是见法，见法即是见佛，如是见无所见。

wén shū shī lì pú tí zhě qīng jìng wú gòu wú fán nǎo wén
“文殊师利，菩提者，清净无垢无烦恼。文

shū shī lì kōng shì qīng jìng wú xiàng shì wú gòu wú zuò shì wú fán
殊师利，空是清净，无相是无垢，无作是无烦

nǎo fù cì bù shēng shì qīng jìng wú wéi shì wú gòu bú miè shì
恼。复次，不生是清净，无为是无垢，不灭是

wú fán nǎo fù cì zì xìng shì qīng jìng qīng jìng shì wú gòu wú gòu
无烦恼。复次，自性是清净，清净是无垢，无垢

shì wú fán nǎo fù cì wú fēn bié shì qīng jìng bù fēn bié shì wú gòu
是无烦恼。复次，无分别是清净，不分别是无垢，

miè fēn bié shì wú fán nǎo rú shí shì qīng jìng fǎ jiè shì wú gòu zhēn
灭分别是无烦恼。如实是清净，法界是无垢，真

shí guān shì wú fán nǎo xū kōng shì qīng jìng xū kōng shì wú gòu xū
实观是无烦恼。虚空是清净，虚空是无垢，虚

kōng shì wú fán nǎo nèi shēn zhì shì qīng jìng nèi xíng shì wú gòu bù
空是无烦恼。内身智是清净，内行是无垢，不

dé nèi wài shì wú fán nǎo zhī yīn shì qīng jìng jiè zì xìng shì wú gòu
得内外是无烦恼。知阴是清净，界自性是无垢，

bù shě zhū rù shì wú fán nǎo yú guò qù jìn zhì shì qīng jìng yú wèi lái
不舍诸入是无烦恼。于过去尽智是清净，于未来

bù shēng zhì shì wú gòu xiàn zài fǎ jiè zhì shì wú fán nǎo wén shū shī
不生智是无垢，现在法界智是无烦恼。文殊师

lì cǐ wèi qīng jìng wú gòu wú fán nǎo cǐ jí jì jìng jì jìng zhě nèi
利，此谓清净无垢无烦恼，此即寂静。寂静者内

wài jì jìng nèi wài jì jìng zhě shì dà jì jìng dà jì jìng gù shuō míng
外寂静，内外寂静者是大寂静，大寂静故说名

móu ní wén shū shī lì rú xū kōng shì pú tí rú pú tí shì zhū fǎ
牟尼。文殊师利，如虚空是菩提，如菩提是诸法，

rú zhū fǎ shì yī qiè zhòng shēng rú yī qiè zhòng shēng shì jìng jiè rú
如诸法是一切众生，如一切众生是境界，如

jìng jiè shì niè huán
境界是泥洹。

wén shū shī lì yī qiè zhū fǎ yǔ niè huán děng zuì shàng wú
“文殊师利，一切诸法与泥洹等，最上无

biān gù wú yǒu duì zhì wú duì zhì gù běn lái qīng jìng běn lái wú gòu
边故无有对治，无对治故本来清净，本来无垢，

běn wú fán nǎo wén shū shī lì rú shì rú lái jué yī qiè zhū fǎ yǐ
本无烦恼。文殊师利，如是如来觉一切诸法已，

guān zhū zhòng shēng qǐ dà cí bēi lìng zhòng shēng yóu xì qīng jìng wú gòu
观诸众生起大慈悲，令众生游戏清净无垢

wú fán nǎo chù
无烦恼处。

wén shū shī lì yún hé zhū pú sà xíng pú sà xíng wén shū
“文殊师利，云何诸菩萨行菩萨行？文殊

shī lì pú sà bù sī wéi bù wéi miè bù wéi shēng shì wéi xíng pú
师利，菩萨不思惟，不为灭，不为生，是为行菩

sà xíng fù cì wén shū shī lì pú sà guò qù xīn yǐ miè bù xíng
萨行。复次，文殊师利，菩萨过去心已灭不行，

wèi lái xīn wèi dào bù xíng xiàn zài xīn suī yǒu yì bù xíng hé yǐ gù
未来心未到不行，现在心虽有亦不行。何以故？

bù zhuó guò qù wèi lái xiàn zài gù wén shū shī lì shì míng pú
不著过去、未来、现在故。文殊师利，是名菩

sà xíng pú sà xíng
萨行菩萨行。

wén shū shī lì bù shī jí rú lái wú yǒu èr xiàng shì pú sà
“文殊师利，布施及如来无有二相，是菩萨

suǒ xíng rú shì jiè rěn jīng jìn dìng huì jí rú lái wú èr
所行；如是戒、忍、精进、定、慧及如来无二，

shì pú sà suǒ xíng
是菩萨所行。

wén shū shī lì ruò pú sà bù xíng sè kōng shì pú sà xíng bù
“文殊师利，若菩萨不行色空是菩萨行，不

xíng sè bù kōng shì pú sà xíng hé yǐ gù yǐ sè zì xìng kōng gù rú
行色不空是菩萨行。何以故？以色自性空故。如

shì pú sà bù xíng shòu xiǎng xíng shí kōng bù kōng shì pú sà xíng
是菩萨不行受、想、行、识空不空是菩萨行。

hé yǐ gù xīn yì shí bù kě dé gù wén shū shī lì yī qiè wú suǒ
何以故？心意识不可得故。文殊师利，一切无所

yǒu fǎ dāng xiū dāng zuò zhèng ruò zhèng zé wú fán nǎo shēng wú fán
有法当修当作证；若证，则无烦恼生、无烦

nǎo miè wén shū shī lì shēng miè zhě shì jiǎ míng zì shuō yú shí
恼灭。文殊师利，生灭者，是假名字说，于实

xiàngzhōng wú qǐ wú miè
相 中 无起无灭。

wénshū shī lì jiǎ shǐ liù qù sì shēngzhòngshēng ruò yǒu
“文殊师利，假使六趣四生 众 生，若有

sè wú sè yǒuxiǎng wú xiǎng èr zú sì zú duō zú
色、无色、有想、无想，二足、四足、多足、

wú zú xī dé rénshēn dé rénshēn gù fā pú tí xīn fā pú tí
无足，悉得人身；得人身故，发菩提心；发菩提

xīn yǐ yī yī pú sà gòngyǎnghéng hé shā děngzhū fó jí zhū pú sà
心已，一一菩萨供 养 恒 河沙 等 诸佛及诸菩萨、

yuán jué shēngwén yǐn shí yī fú wò jù yī yào yī qiè lè jù
缘 觉、声 闻饮食、衣服、卧具、医药一切乐具，

jīng héng hé shā jié nǎi zhì rù niè pánhòu qǐ qī bǎo tǎ gāo bǎi yóuxún
经 恒 河沙劫，乃至入涅槃后，起七宝塔高百由旬，

bǎo gài fù shàng xuán mó ní zhū bǎozhū wéi zhuāngjiào xuánzhǒng
宝盖覆 上，悬 摩尼珠[10]宝珠为[11] 庄 校，悬 种

zhǒng fān gài zì zài wáng mó ní zhū yǐ wéijiāo luò ruò yǒu pú sà yǐ
种 幡盖，自在 王 摩尼珠以为交络。若有菩萨以

qīngjìng xīn wén cǐ dù yī qiè zhū fó jìng jiè zhì yán jīng wén yǐ huān
清净心，闻此度一切诸佛境界智严经，闻已 欢

xǐ shòu chí xìn jiě nǎi zhì wèi tā shuō yī jì yī jù shèngqiángōng
喜，受 持信解，乃至为他 说一偈一句，胜 前 功

dé bǎi fēn qiān fēn wàn fēn yì fēn nǎi zhì suànshù pì yù suǒ bù
德百分、千分、万分、亿分，乃至算 数譬喻所不

néng jí hé yǐ gù cǐ jīng guǎngshuō bù kě sī yì qīngjìng wú xiàng
能 及。何以故？此经 广 说不可思议清净无 相

wēimiào fǎ shēn gù
微 妙 法身故。

wénshū shī lì ruò héng hé shā děng wú shù zhū pú sà ruò
“文殊师利，若 恒 河沙 等 无数诸菩萨，若

héng hé shā wú shù zhū fó shì jiè xī yán fú jīn suǒzào nǎi zhì shù mù
恒 河沙无数诸佛世界，悉阎浮金所造，乃至树木

huāguǒ jiē yán fú jīn jí yǐ tiān yī zhuāngyán qí shù yī qiè guāng
华果皆阎浮金，及以天衣 庄 严其树，一切 光

míngmó ní zhūwǎng yǐ fù qí shàng zì zài wángmó ní zhū yǐ wéigōng
明 摩尼珠 网 以覆其 上，自在 王 摩尼珠以为 宫

[10] 丽本：尼；永乐北藏本及龙藏本：尼珠
[11] 丽本：以为；永乐北藏本及龙藏本：为

diàn diànguāng mó ní zhū yǐ wéi jī bì xuánzhòng bǎo fān rì rì
殿，电光摩尼珠以为基陛，悬众宝幡，日日

yǐ cǐ gòng yǎng héng hé shā děng wú shù zhū fó rú shì jīng wú shù jié
以此供养恒河沙等无数诸佛，如是经无数劫。

ruò yǒu pú sà zhèng niàn cǐ jīng huò xuān shuō yī jù yǐ qián pú sà bù
若有菩萨正念此经，或宣说一句，以前菩萨布

shī gōng dé bǐ cǐ gōng dé bǎi fēn bù jí yī bǎi qiān wàn yì fēn nǎi zhì
施功德比此功德百分不及一，百千万亿分乃至

suàn shù pì yù suǒ bù néng jí
算数譬喻所不能及。

rú shì qí yú yī qiè gōng dé bǐ cǐ jīng gōng dé wú yǒu jí
“如是其余一切功德，比此经功德无有及

zhě
者。”

ěr shí shì zūn shuō cǐ qí yè
尔时，世尊说此祇夜：

ruò yǒu shòu chí cǐ wēi miào fǎ shēn jīng
若有受持此　微妙法身经

suǒ dé gōng dé lì bù kě dé chēng liàng
所得功德利　不可得称量

jiǎ shǐ zhū zhòng shēng jiē xī shēng rén dào
假使诸众生　皆悉生人道

bìng fā pú tí xīn wèi qiú yī qiè zhì
并发菩提心　为求一切智

rú shì zhū pú sà jiē zuò dà shī zhǔ
如是诸菩萨　皆作大施主

yǐ zhǒng zhǒng gòng jù gòng yǎng wú shù fó
以种种供具　供养无数佛

bìng jí zhū pú sà yuán jué yǔ shēng wén
并及诸菩萨　缘觉与声闻

nǎi zhì rù miè dù gè qǐ qī bǎo tǎ
乃至入灭度　各起七宝塔

gāo zhì bǎi yóu xún zhǒng zhǒng bǎo yán shì
高至百由旬　种种宝严饰

ruò rén chí cǐ jīng huò shuō yī jù jì
若人持此经　或说一句偈

chū guò cǐ gōng dé wú liàng wú yǒu biān
出过此功德　无量无有边

yǐ cǐ jīng suǒ shuō　wú xiàng fǎ shēn gù
以此经所说　无相法身故
shì gù yǒu zhì zhě　yīng dāng niàn shòu chí
是故有智者　应当念受持
dú sòng jí shū xiě　yǐ huā xiāng gòng yǎng
读诵及书写　以华香供养
suǒ dé gōng dé guǒ　bù kě dé sī yì
所得功德果　不可得思议
bù jiǔ yì dào chǎng　xiáng mó chéngzhèng jué
不久诣道场　降魔成正觉
rú shì xiū tuò lù　zhū fó suǒ chēng yáng
如是修妥路　诸佛所称扬
jí shì miào fǎ shēn　wú xiàng wú yán yǔ
即是妙法身　无相无言语
shì gù shòu chí zhě　gōng dé bù kě liàng
是故受持者　功德不可量

fó shuō cǐ jīng yǐ　wén shū shī lì děng yī qiè pú sà　wú liàng
佛说此经已，文殊师利等一切菩萨、无量
yuán jué jí shēng wén zhòng　tiān lóng yè chā　qián tà pó　ē
缘觉及声闻众、天、龙、夜叉、乾闼婆、阿
xiū luó　jiā lóu luó　jǐn nà luó　mó hóu luó qié　rén　fēi rén děng
修罗、迦楼罗、紧那罗、摩睺罗伽、人、非人等
yī qiè dà zhòng　wén fó suǒ shuō　huān xǐ fèngxíng
一切大众，闻佛所说，欢喜奉行。

度一切诸佛境界智严经

● 结诵仪

bǔ quēzhēnyán

补阙真言

（三遍）

ná mó hē là dá nuó duō là yè yē qié là qié là jù zhù jù
南無喝啰怛那．哆啰夜耶．佉啰佉啰．俱住俱
zhù mó là mó là hǔ là hōng hè hè sū dá ná hōng pō
住．摩啰摩啰．虎啰．吽．贺贺．苏怛拏．吽．泼
mò ná suō pó hē
抹拏．娑婆诃。

bǔ quēyuánmǎnzhēnyán

补阙圆满真言

（三遍）

ōng hū lú hū lú shè yì mù qiè suō hē
唵．呼嚧呼嚧．社曳穆契．莎诃。

pǔ huíxiàngzhēnyán

普回向真言

（三遍）

ōng suō mó là suō mó là mí mónǎng sà hā là mó hē zán
唵．娑摩啰．娑摩啰．弥摩 曩．萨哈啰．摩诃咱
hā là hòng
哈啰 吽。

bá yī qiè yè zhànggēnběn dé shēngjìng tǔ tuó luó ní

拔一切业 障 根本得 生 净土陀罗尼

（三遍）

ná mó ē mí duō pó yè duō tuō qié duō yè duō dì yè tuō

南無阿弥多婆夜。哆他伽跢夜。哆地夜他。

ē mí lì dū pó pí ē mí lì duō xī dān pó pí ē mí lì

阿弥唎。都婆毗。阿弥唎哆。悉耽婆毗。阿弥唎

duō pí jiā lán dì ē mí lì duō pí jiā lán duō qié mí nì

哆。毗迦兰帝。阿弥唎哆。毗迦兰哆。伽弥膩。

qié qié nuó zhǐ duō jiā lì suō pó hē

伽伽那。枳多迦隶。娑婆诃。

（不思议神力传云．若欲受持咒法．嚼杨枝．澡豆．漱口．然香．于佛像前胡跪合掌。日夜六时．各诵三七遍。即灭四重．五逆．十恶。谤方等罪．悉得灭除。现世所求皆得。不为恶鬼神所惑乱。若数满二十万遍．即感得菩提牙生。若至三十万遍．即面见阿弥陀佛。拔一切业障根本得生净土神咒云．若有善男子善女人能诵此咒者．阿弥陀佛常住其顶日夜拥护．无令怨家而得其便．现世常得安隐．临命终时．任运往生。）

zàn fó jì

赞佛偈

（一遍）

ē mí tuó fó shēn jīn sè　xiànghǎoguāngmíng wú děng lún

阿弥陀佛身金色　相好光明无等伦

bái háo wǎn zhuǎn wǔ xū mí　gàn mù chéng qīng sì dà hǎi

白毫宛转五须弥　绀目澄清四大海

guāngzhōnghuà fó wú shù yì　huà pú sà zhòng yì wú biān

光中化佛无数亿　化菩萨众亦无边

sì shí bā yuàn dù zhòngshēng　jiǔ pǐn xián lìng dēng bǐ àn

四十八愿度众生　九品咸令登彼岸

ná mó xī fāng jí lè shì jiè dà cí dà bēi ē mí tuó fó

南無西方极乐世界大慈大悲阿弥陀佛

（一称）

ná mó ē mí tuó fó

南無阿弥陀佛（千称或数百称）

ē mí tuó fó

阿弥陀佛（千称或数百称）

ná móguān shì yīn pú sà

南無观世音菩萨（三称三拜）

ná mó dà shì zhì pú sà

南無大势至菩萨（三称三拜）

ná móqīngjìng dà hǎi zhòng pú sà

南無清净大海众菩萨（三称三拜）

cí yúnchànzhǔjìng tǔ wén

慈云忏主净土文

（一遍）

yī xīn guī mìng　jí lè shì jiè　ē mí tuó fó　yuàn yǐ jìng
一心皈命．极乐世界．阿弥陀佛。愿以净
guāngzhào wǒ　cí shì shè wǒ　wǒ jīn zhèngniàn　chēng rú lái míng　wèi
光照我．慈誓摄我。我今正念．称如来名．为
pú tí dào　qiú shēngjìng tǔ　fó xī běn shì　ruò yǒuzhòngshēng　yù
菩提道．求生净土。佛昔本誓．若有众生．欲
shēng wǒ guó　zhì xīn xìn yào　nǎi zhì shí niàn　ruò bù shēngzhě　bù
生我国．至心信乐．乃至十念．若不生者．不
qǔ zhèng jué　yǐ cǐ niàn fó yīn yuán　dé rù rú lái dà shì hǎi
取正觉。以此念佛因缘．得入如来大誓海
zhōng　chéng fó cí lì　zhòng zuì xiāomiè　shàngēnzēngzhǎng　ruò
中．承佛慈力．众罪消灭．善根增长。若
lín mìngzhōng　zì zhī shí zhì　shēn wú bìng kǔ　xīn bù tān liàn　yì
临命终．自知时至．身无病苦．心不贪恋．意
bù diāndǎo　rú rù chándìng　fó jí shèngzhòng　shǒu zhí jīn tái lái
不颠倒．如入禅定。佛及圣众．手执金台来
yíng jiē wǒ　yú yī niànqǐng　shēng jí lè guó　huā kāi jiàn fó　jí
迎接我。于一念顷．生极乐国。华开见佛．即
wén fó shèng　dùn kāi fó huì　guǎng dù zhòngshēng　mǎn pú tí yuàn
闻佛乘．顿开佛慧。广渡众生．满菩提愿。
shí fāngsān shì yī qiè fó　yī qiè pú sà mó hē sà　mó hē bō
十方三世一切佛．一切菩萨摩诃萨．摩诃般
rě bō luó mì
若波罗蜜。

huí xiàng jì

回向偈

（一遍）

yuàn yǐ cǐ gōng dé　　zhuāngyán fó jìng tǔ
愿以此功德　庄严佛净土
shàngbào sì chóng ēn　　xià jì sān tú kǔ
上报四重恩　下济三途苦
ruò yǒu jiàn wén zhě　　xī fā pú tí xīn
若有见闻者　悉发菩提心
jìn cǐ yī bào shēn　　tóngshēng jí lè guó
尽此一报身　同生极乐国

sān guī yī

三皈依

（一遍）

zì guī yī fó　dāngyuànzhòngshēng　tǐ jiě dà dào　fā wú
自皈依佛．当愿众生．体解大道．发无
shàng xīn　zì guī yī fǎ　dāngyuànzhòngshēng　shēn rù jīngzàng　zhì
上心。自皈依法．当愿众生．深入经藏．智
huì rú hǎi　zì guī yī sēng　dāng yuàn zhòng shēng　tǒng lǐ dà
慧如海。自皈依僧．当愿众生．统理大
zhòng　yī qiè wú ài　hé nánshèngzhòng
众．一切无碍。和南圣众。

（发愿文．回向偈．当对佛跪念。念毕．起身三礼而退。）

南无护法韦驮尊天菩萨

此咒置经书中可灭误跨之罪